

PRESENTACIÓN MATERIA

MATERIA	Hª da Arte	CURSO	2ºBAC
CURSO ACADÉMICO	22-23	PROFESOR	Xosé M. Castro Glez

APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NON ADQUIRIDAS DO CURSO 2019-2020. BLOQUE 1

Descrición do contido	Estándares de aprendizaxe
	HAB1.1.1. Explica as características esenciais da arte grega e a súa evolución no tempo a partir de fontes históricas ou historiográficas.
B1.1. Grecia, creadora da linguaxe clásica: principais manifestacións.	HAB1.1.2. Define o concepto de orde arquitectónica e compara as tres ordes da arquitectura grega.
	HAB1.1.3. Describe os tipos de templo grego, con referencia ás características arquitectónicas e a decoración escultórica.
	HAB1.1.4. Describe as características do teatro grego e a función das súas partes.
	HAB1.1.5. Explica a evolución da figura humana masculina na escultura grega a partir do "Kouros" de Anavysos, o "Doríforo" (Policleto) e o "Apoxiomenos" (Lisipo).
	HAB1.2.1. Especifica quen eran os/as principais clientes da arte grega, e a consideración social da arte e dos/das artistas.
B1.2. A función social da arte en Grecia.	HAB1.3.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas gregas: Partenón, Tribuna das Cariátides do Erecteion, templo de Atenea Niké e teatro de Epidauro.
B1.3. Comentario de obras de arte: Grecia.	HAB1.3.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes esculturas gregas: Kouros de Anavysos, Auriga de Delfos, Discóbolo (Mirón), Doríforo (Policleto), unha metopa do Partenón (Fidias), Hermes con Dioniso neno (Praxíteles), Apoxiomenos (Lisipo), Vitoria de Samotracia, Venus de Milo e friso do altar de Zeus en Pérgamo (detalle de Atenea e Gea).

	HAB1.4.1. Explica as características esenciais da arte romana e a súa evolución no tempo a partir de fontes históricas ou historiográficas.
B1.4. Visión do clasicismo en Roma. A arte na Hispania romana e na Gallaecia.	HAB1.4.2. Especifica as achegas da arquitectura romana en relación coa grega.
	HAB1.4.3. Describe as características e funcións dos principais tipos de edificio romanos.
	HAB1.4.4. Compara o templo e o teatro romanos cos respectivos gregos.
	HAB1.4.5. Explica os trazos principais da cidade romana a partir de fontes históricas ou historiográficas.
	HAB1.4.6. Especifica as innovacións da escultura romana en relación coa grega.
	HAB1.4.7. Describe as características xerais dos mosaicos e a pintura en Roma a partir dunha fonte histórica ou historiográfica.
	HAB1.5.1. Especifica quen eran os/as principais clientes da arte romana, e a consideración social da arte e dos/das artistas.
B1.5. Función social da arte en Roma.	HAB1.6.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas romanas: Maison Carrée de Nimes, Panteón de Roma, teatro de Mérida, Coliseo de Roma, basílica de Maxencio e Constantino en Roma, ponte de Alcántara, acueduto de Segovia, arco de Tito en Roma e columna de Traxano en Roma.
B1.6. Comentario de obras de arte: Roma.	HAB1.6.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes esculturas romanas: Augusto de Prima Porta, estatua ecuestre de Marco Aurelio, relevo do Arco de Tito (detalle dos soldados co candelabro e outros obxectos do Templo de Xerusalén) e relevo da columna de Traxano.
	HAB1.7.1. Realiza un traballo de investigación sobre Fidias.
B1.7. Traballo de investigación sobre historia da arte.	HAB1.7.2. Realiza un traballo de investigación sobre o debate acerca da autoría grega ou romana do grupo escultórico de "Laocoonte e os seus fillos".
	HAB1.8.1. Confecciona un catálogo, con breves comentarios, das obras máis salientables da arte antiga que se conservan en Galicia.

B1.8. Conservación do patrimonio: arte grecorromana	Bloque 2. Nacemento da tradición artística occidental: a arte medieval
Bloque 2. Nacemento da tradición artística occidental: a arte medieval	HAB2.1.1. Explica as características esenciais da arte paleocristiá e a súa evolución no tempo a partir de fontes históricas ou historiográficas.
B2.1. Achega cristiá na arquitectura e na iconografía.	HAB2.1.2. Describe a orixe, a características e a función da basílica paleocristiá.
	HAB2.1.3. Describe as características e función dos baptisterios, mausoleos e "martiria" paleocristiáns, e as súas partes.
	HAB2.1.4. Explica a evolución da pintura e o mosaico na arte paleocristiá, con especial referencia á iconografía.
	HAB2.2.1. Explica as características esenciais da arte bizantina a partir de fontes históricas ou historiográficas.
B2.2. Arte bizantina.	HAB2.2.2. Explica a arquitectura bizantina a través da igrexa de Santa Sofía de Constantinopla.
	HAB2.2.3. Describe as características do mosaico bizantino e dos temas iconográficos do Pantocrátor e a Virxe e a Déesis, así como a súa influencia na arte occidental.
	HAB2.3.1. Identifica, analiza e comenta o mosaico do Cortexo da emperatriz Teodora en San Vital de Rávena.
B2.3. Comentario de obras de arte bizantina	HAB2.4.1. Define o concepto de arte prerrománica e especifica as súas manifestacións en España e en Galicia.
B2.4. Arte prerrománica.	HAB2.4.2. Identifica e clasifica razoadamente no seu estilo as seguintes obras: San Pedro da Nave (Zamora), Santa María do Naranco (Oviedo), San Miguel da Escalada (León), Santa Comba de Bande e San Miguel de Celanova (Ourense).
	HAB2.5.1. Describe as características xerais da arte románica a partir de fontes históricas ou historiográficas.
B2.5. Configuración e desenvolvemento da arte románica. Igrexas e mosteiros. Iconografía románica.	HAB2.5.2. Describe as características e as función das igrexas e dos mosteiros na arte románica.

	HAB2.5.3. Explica as características da escultura e a pintura románicas, con especial referencia á iconografía.
	HAB2.6.1. Especifica as relacións entre artistas e clientes da arte románica.
B2.6. Función social da arte románica.	HAB2.7.1. Identifica, analiza e comenta as esculturas románicas do Xuízo Final no tímpano de Santa Fe de Conques (Francia).
B2.7. Comentario de obras de arte románica.	HAB2.8.1. Describe as características xerais da arte gótica a partir de fontes históricas ou historiográficas.
B2.8. Achega do Gótico: expresión dunha cultura urbana. A catedral e a arquitectura civil. Modalidades escultóricas. Pintura italiana e flamenga, orixe da pintura moderna.	HAB2.8.2. Describe as características e a evolución da arquitectura gótica e especifica os cambios introducidos respecto á románica.
	HAB2.8.3. Describe as características e a evolución da escultura gótica, e especifica as súas diferenzas tipolóxicas, formais e iconográficas respecto á escultura románica.
	HAB2.8.4. Recoñece e explica as innovacións da pintura de Giotto e do Trecento italiano respecto á pintura románica e bizantina.
	HAB2.8.5. Explica as innovacións da pintura flamenga do século XV e cita algunhas obras dos seus principais representantes.
	HAB2.9.1. Especifica as relacións entre artistas e clientes da arte gótica, e a súa variación respecto ao románico.
B2.9. Función social da arte gótica.	HAB2.10.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas góticas: fachada occidental da catedral de Reims, interior da planta superior da Sainte Chapelle de París.
B2.10. Comentario de obras de arte gótica.	HAB2.10.2. Identifica, analiza e comenta o grupo da Anunciación e a Visitación da catedral de Reims.
	HAB2.10.3. Identifica, analiza e comenta as seguintes pinturas góticas: escena de "A fuxida a Exipto", de Giotto, na Capela Scrovegni de Padua, "Matrimonio Arnolfini", de Jan Van Eyck, "O descendemento da cruz", de Roger van der Weyden, e o "Xardín das Delicias, de Hieronymus Bosch.
	HAB2.11.1. Explica as características e evolución da arte románica e gótica en España.

B2.11. O peculiar desenvolvemento artístico da Península Ibérica. Arte hispanomusulmá. O Románico no Camiño de Santiago. O Gótico e a súa longa duración.	HAB2.11.2. Explica as características xerais da arte islámica a partir de fontes históricas ou historiográficas.
	HAB2.11.3. Describe os trazos esenciais da mesquita e o pazo islámico.
	HAB2.11.4. Explica a evolución da arte hispanomusulmá.
	HAB2.11.5. Explica as características da arte mudéxar e específica, con exemplos de obras concretas, as diferenzas entre o mudéxar popular e o cortesán.
	HAB2.12.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas románicas: San Vicente de Cardona (Barcelona), San Martín de Frómista e a catedral de Santiago de Compostela.
B2.12. Comentario de obras de arte medieval española.	HAB2.12.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes esculturas románicas: "A dúbida de San Tomé", no ángulo do claustro de San Domingos de Silos (Burgos), "Última cea" do capitel historiado do claustro de San Xoán da Peña (Huesca) e fachada de Praterías e Pórtico da Gloria da catedral de Santiago.
	HAB2.12.3. Identifica, analiza e comenta as seguintes pinturas murais románicas: bóveda da Anunciación aos pastores no Panteón Real de San Isidoro de León, e ábsida de San Clemente de Tahull (Lleida).
	HAB2.12.4. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas góticas: fachada occidental e interior da catedral de León, interior da catedral de Barcelona, e interior da igrexa de San Xoán dos Reis, de Toledo.
	HAB2.12.5. Identifica, analiza e comenta as seguintes esculturas góticas: tímpano da Portada do Sarmental da catedral de Burgos, e retablo de Gil de Siloé, na Cartuxa de Miraflores (Burgos).
	HAB2.12.6. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras hispanomusulmás: Mesquita de Córdoba, Aljafería de Zaragoza, Giralda de Sevilla e Alhambra de Granada.

	HAB2.13.1. Realiza un traballo de investigación sobre o tratamento iconográfico e o significado da visión apocalíptica de Cristo e o Xuízo Final na arte medieval.
B2.13. Traballo de investigación sobre historia da arte.	HAB2.14.1. Explica a importancia da arte románica no Camiño de Santiago.
B2.14. Conservación do patrimonio: arte medieval.	HAB2.14.2. Confecciona un catálogo, con breves comentarios, das obras máis salientables de arte medieval que se conservan en Galicia.
	Bloque 3. Desenvolvemento e evolución da arte europea no mundo moderno
Bloque 3. Desenvolvemento e evolución da arte europea no mundo moderno	HAB3.1.1. Explica as características esenciais do Renacemento italiano e a súa periodización a partir de fontes históricas ou historiográficas.
B3.1. Renacemento. Patróns e artistas. Orixe e desenvolvemento da nova linguaxe en arquitectura, escultura e pintura. Achegas de grandes artistas do Renacemento italiano.	HAB3.1.2. Especifica as características da arquitectura renacentista italiana e explica a súa evolución, desde o Quattrocento ao manierismo.
	HAB3.1.3. Especifica as características da escultura renacentista italiana e explica a súa evolución, desde o Quattrocento ao manierismo.
	HAB3.1.4. Especifica as características da pintura renacentista italiana e explica a súa evolución, desde o Quattrocento ao manierismo.
	HAB3.1.5. Compara a pintura italiana do Quattrocento coa dos pintores góticos flamengos contemporáneos.
	HAB3.1.6. Explica a peculiaridade da pintura veneciana do Cinquecento e cita os artistas máis representativos.
	HAB3.2.1. Describe a práctica do patrocinio no Renacemento italiano e as novas reivindicacións dos artistas en relación co seu recoñecemento social e a natureza do seu labor.

B3.2. Función social da arte no Renacemento	HAB3.3.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas do Renacemento italiano: cúpula de Santa María das Flores e interior da igrexa de San Lorenzo, ambas en Florencia e de Brunelleschi; pazo Médici-Riccardi en Florencia, de Michelozzo; fachada de Santa María Novella e do pazo Rucellai, ambos en Florencia e de Alberti; templo de San Pietro in Montorio en Roma, de Bramante; cúpula e proxecto de planta de San Pedro do Vaticano, de Michelangelo; Il Gesù en Roma, de Giacomo della Porta e Vignola; Villa Capra (Villa Rotonda) en Vicenza, de Palladio.
B3.3. Comentario de obras de arte: arte do Renacemento.	HAB3.3.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes esculturas do Renacemento italiano: primeiro panel da "Porta do Paraíso" (da creación do mundo á expulsión do Paraíso), de Ghiberti; "Gattamelata", de Donatello; "Piedade" do Vaticano, "David", "Moisés" e as tumbas mediceas, de Michelangelo; "O rapto das sabinas", de Giambologna.
	HAB3.3.3. Identifica, analiza e comenta as seguintes pinturas do Renacemento italiano: "O tributo da moeda" e A "Trindade", de Masaccio; "Anunciación" do Convento de San Marcos en Florencia, de Fra Angelico; "Madonna do Duque de Urbino", de Piero della Francesca; "A Virxe das rochas", "A última cea" e "A Gioconda", de Leonardo da Vinci; "A Escola de Atenas" de Rafael; a bóveda e o "Xuízo Final" da Capela Sixtina, de Michelangelo; "A tempestade", de Giorgione; "Venus de Urbino" e "Carlos V en Mühlberg", de Tiziano; "O lavatorio", de Tintoretto; "As vodas de Caná", de Veronés.
	HAB3.4.1. Especifica as características peculiares do Renacemento español en comparación co italiano.
B3.4. A recepción da estética renacentista na Península Ibérica.	HAB3.4.2. Describe a evolución da arquitectura renacentista española.

	HAB3.4.3. Explica a peculiaridade da escultura renacentista española.
	HAB3.4.4. Explica as características da pintura de El Greco a través dalgunhas das súas obras máis representativas.
	HAB3.5.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas do Renacemento español: fachada da Universidade de Salamanca; pazo de Carlos V na Alhambra de Granada, de Pedro Machuca; mosteiro de San Lorenzo de El Escorial, de Juan de Herrera.
B3.5. Comentario de obras de arte: arte española do Renacemento.	HAB3.5.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras escultóricas do Renacemento español: "Sacrificio de Isaac" do retablo de San Bieito de Valladolid, de Alonso Berruguete; "Santo enterro", de Juan de Juni.
	HAB3.5.3. Identifica, analiza e comenta as seguintes pinturas de El Greco: "O expolio", "A Santa Liga" ou "Adoración do nome de Xesús", "O martirio de San Mauricio", "O enterro do Señor de Orgaz", "A adoración dos pastores", "O cabaleiro da man no peito".
	HAB3.6.1. Explica as características esenciais do Barroco.
B3.6. Unidade e diversidade do Barroco. Linguaxe artística ao servizo do poder civil e eclesiástico. Urbanismo barroco. Igrexas e pazos. Principais tendencias.	HAB3.6.2. Especifica as diferenzas entre a concepción barroca da arte e a renacentista.
	HAB3.6.3. Compara a arquitectura barroca coa renacentista.
	HAB3.6.4. Explica as características xerais do urbanismo barroco.
	HAB3.6.5. Compara a escultura barroca coa renacentista a través da representación de "David" por Michelangelo e por Bernini.
	HAB3.6.6. Describe as características xerais da pintura barroca e especifica as diferenzas entre a Europa católica e a protestante.
	HAB3.6.7. Distingue e caracteriza as grandes tendencias da pintura barroca en Italia e os seus principais representantes.
	HAB3.6.8. Especifica as peculiaridades da pintura barroca flamenga e holandesa.
	HAB3.7.1. Describe o papel desempeñado no século XVIII polas academias en toda Europa e, en particular, polo Salón de París.

B3.7. Función social da arte no Barroco.	HAB3.8.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas do Barroco europeo do século XVII: fachada de San Pedro do Vaticano, de Carlo Maderno; columnata da praza de San Pedro do Vaticano, de Bernini; San Carlos das Catro Fontes en Roma, de Borromini; Pazo de Versailles, de Le Vau, J.H. Mansart e Le Nôtre.
B3.8. Comentario de obras de arte: arte do Barroco.	HAB3.8.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes esculturas de Bernini: "David", "Apolo" e "Dafne", "A éxtase de Santa Teresa", "Cátedra de San Pedro".
	HAB3.8.3. Identifica, analiza e comenta as seguintes pinturas do Barroco europeo do século XVII: "Vocación de San Mateo" e "Morte da Virxe", de Caravaggio; "Triunfo de Baco e Ariadna", na bóveda do pazo Farnese de Roma, de Annibale Carracci; "Adoración do nome de Xesús", bóveda de Il Gesù en Roma, de Gaulli (Il Baciccia); "Adoración dos Magos", "As tres Grazas" e "O xardín do Amor", de Rubens; "A lección de anatomía do doutor Tulpy", "A rolda nocturna", de Rembrandt.
	HAB3.9.1. Explica as características do urbanismo barroco en España e a evolución da arquitectura española durante o século XVII.
B3.9. Barroco hispánico. Urbanismo e arquitectura. Imaxinaría barroca. Achega da pintura española: grandes figuras do Século de Ouro.	HAB3.9.2. Explica as características da imaxinaría barroca española do século XVII e compara a escola castelá coa andaluza.
	HAB3.9.3. Explica as características xerais da pintura española do século XVII.
	HAB3.9.4. Describe as características e evolución da pintura de Velázquez a través dalgunhas das súas obras máis significativas.
	HAB3.10.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas do Barroco español do século XVII: Praza Maior de Madrid, de Xoán Gómez de Mora; Retablo de Santo Estevo de Salamanca, de Churriguera.

B3.10. Comentario de obras de arte: arte española do Barroco.	HAB3.10.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes esculturas do Barroco español do século XVII: "Piedad", de Gregorio Fernández; "Inmaculada do facistol", de Alonso Cano; "Magdalena penitente", de Pedro de Mena.
	HAB3.10.3. Identifica, analiza e comenta as seguintes pinturas españolas do Barroco español do século XVII: "Martirio de San Filipe", "O soño de Xacob" e "O zambro", de Ribera; "Bodegón" do Museo do Prado, de Zurbarán; "O augador de Sevilla", "Os borrachos", "A fragua de Vulcano", "A rendición de Breda", "O Príncipe Baltasar Carlos a cabalo", "A Venus do espello", "As meninas" e "As fiandeiras", de Velázquez; "A Sagrada Familia do paxariño", "A Inmaculada de El Escorial", "Os nenos da concha" e "Nenos xogando aos dados", de Murillo.
	HAB3.11.1. Explica o século XVIII como época de coexistencia de vellos e novos estilos artísticos nun contexto histórico de cambios profundos.
B3.11. Século XVIII. Mantemento do Barroco. Refinamento rococó. Neoclasicismo e Romanticismo.	HAB3.11.2. Compara o Barroco tardío e o Rococó, e especifica a diferente concepción da vida e a arte que encerran.
	HAB3.11.3. Explica as razóns do xurdimento do Neoclasicismo e as súas características xerais en arquitectura, escultura e pintura.
	HAB3.11.4. Comenta a escultura neoclásica a través da obra de Canova.
	HAB3.11.5. Especifica as posibles coincidencias entre o Neoclasicismo e o Romanticismo na pintura de David.
	HAB3.11.6. Distingue entre a corrente tradicional e a clasicista da arquitectura barroca española do século XVIII.
	HAB3.11.7. Explica a figura de Salzillo como derradeiro representante da imaxinaría relixiosa española en madeira policromada.

	HAB3.12.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas do século XVIII: fachada do Hospicio de San Fernando de Madrid, de Pedro de Ribera; fachada do Obradoiro da catedral de Santiago de Compostela, de Casas e Novoa; Pazo Real de Madrid, de Juvara e Sacchetti; Panteón de París, de Soufflot; Museo do Prado en Madrid, de Juan de Villanueva.
B3.12. Comentario de obras de arte: arte do século XVIII.	HAB3.12.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras escultóricas do século XVIII: "A oración no horto", de Salzillo; "Eros e Psique" e "Paulina Bonaparte", de Canova.
	HAB3.12.3. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras de David: "O xuramento dos Horacios" e "A morte de Marat".
	HAB3.13.1. Realiza un traballo de investigación sobre o proceso de construción da nova basílica de San Pedro do Vaticano ao longo dos séculos XVI e XVII.
B3.13. Traballo de investigación en historia da arte.	HAB3.14.1. Confecciona un catálogo, con breves comentarios, das obras máis salientables da arte dos séculos XVI ao XVIII que se conservan en Galicia.
B3.14. Conservación do patrimonio: arte moderna.	Bloque 4. O século XIX: a arte dun mundo en transformación
Bloque 4. O século XIX: a arte dun mundo en transformación	HAB4.1.1. Analiza a evolución da obra de Goya como pintor e gravador, desde a súa chegada á Corte ata o seu exilio final en Bordeos.
B4.1. A figura de Goya.	HAB4.1.2. Compara a visión de Goya nas series de gravados "Os caprichos" e "Os disparates ou proverbios".
	HAB4.2.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras de Goya: " <i>O parasol</i> ", " <i>A familia de Carlos IV</i> ", " <i>O 2 de maio de 1808 en Madrid</i> " (" <i>A loita cos mamelucos</i> "), " <i>Os fusilamentos do 3 de maio de 1808</i> "; desastre nº 15 (" <i>E non hai remedio</i> ") da serie " <i>Os desastres da guerra</i> "; " <i>Saturno devorando un fillo</i> " e " <i>A leiteira de Bordeos</i> ".

B4.2. Comentario de obras de arte: Goya.	HAB4.3.1. Describe as características e a evolución da arquitectura do ferro no século XIX, en relación cos avances e as necesidades da revolución industrial.
B4.3. A Revolución Industrial e o impacto dos novos materiais na arquitectura. Do Historicismo ao Modernismo. A Escola de Chicago. Nacemento do urbanismo moderno.	HAB4.3.2. Explica as diferenzas entre enxeñeiros e arquitectos na primeira metade do século XIX.
	HAB4.3.3. Explica as características do neoclasicismo arquitectónico durante o Imperio de Napoleón.
	HAB4.3.4. Explica as características do historicismo en arquitectura e a súa evolución cara ao eclecticismo.
	HAB4.3.5. Explica as características e principais tendencias da arquitectura modernista.
	HAB4.3.6. Especifica as achegas da Escola de Chicago á arquitectura.
	HAB4.3.7. Describe as características e os obxectivos das remodelacións urbanas de París, Barcelona e Madrid na segunda metade do século XIX.
	HAB4.4.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas: templo da Madalena en París, de Vignon; Parlamento de Londres, de Barry e Pugin; Auditorio de Chicago, de Sullivan e Adler; torre Eiffel de París; templo da Sagrada Familia en Barcelona, de Gaudí.
B4.4. Comentario de obras de arte: arquitectura do século XIX.	HAB4.5.1. Describe as características do Romanticismo na pintura e distingue entre o romanticismo da liña de Ingres e o romanticismo da cor de Gericault e Delacroix.
B4.5. Evolución da pintura: Romanticismo, Realismo, Impresionismo e Simbolismo. Os postimpresionistas, xerme das vangardas pictóricas do século XX.	HAB4.5.2. Compara as visións románticas da paisaxe en Constable e Turner.
	HAB4.5.3. Explica o Realismo e a súa aparición no contexto dos cambios sociais e culturais de mediados do século XIX.
	HAB4.5.4. Compara o Realismo co Romanticismo.
	HAB4.5.5. Describe as características xerais do Impresionismo e o Neoimpresionismo.

	HAB4.5.6. Define o concepto de postimpresionismo e especifica as achegas de Cézanne e Van Gogh como precursores das grandes correntes artísticas do século XX.
	HAB4.5.7. Explica o Simbolismo de finais do século XIX como reacción fronte ao Realismo e ao Impresionismo.
	HAB4.6.1. Explica os cambios que se producen no século XIX nas relacións entre artistas e clientes, referidos á pintura.
B4.6. Función social da arte no século XIX.	HAB4.7.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes pinturas do século XIX: "O baño turco", de Ingres; "A balsa da Medusa", de Gericault; "A liberdade guiando o pobo", de Delacroix; "O carro de feo", de Constable; "Chuvia, vapor e velocidade", de Turner; "O enterro de Ornans", de Courbet; "O ánxelus", de Millet; "Almorzo sobre a herba", de Manet; "Impresión, sol nacente" e a serie sobre a Catedral de Ruán, de Monet; "Le Moulin de la Galette", de Renoir; "Unha tarde de domingo na Grande Jatte", de Seurat; "Xogadores de cartas" e "Mazás e laranxas", de Cézanne; "A noite estrelada" e "O segador", de Van Gogh; "Visión despois do sermón" e "O mercado" ("Ta matete"), de Gauguin.
B4.7. Comentario de obras de arte: o século XIX.	HAB4.8.1. Relaciona a produción e o academicismo dominante na escultura do século XIX coas transformacións levadas a cabo nas cidades (monumentos conmemorativos en prazas, parques e avenidas, e esculturas funerarias nos novos cemiterios).
B4.8. Escultura: mantemento do clasicismo. Rodin.	HAB4.8.2. Explica as características da renovación escultórica emprendida por Rodin.
	HAB4.9.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras de Rodin: "O pensador" e "Os burgueses de Calais".
B4.9. Comentario de obras de arte: século XIX.	HAB4.10.1. Realiza un traballo de investigación sobre as exposicións universais do século XIX e a súa importancia desde o punto de vista arquitectónico.

B4.10. Traballo de investigación en historia da arte.	HAB4.10.2. Realiza un traballo de investigación sobre a influencia da fotografía e o gravado xaponés no desenvolvemento do Impresionismo, con referencias a obras concretas.
	HAB4.11.1. Confecciona un catálogo, con breves comentarios, das obras máis salientables da arte do século XIX que se conservan en Galicia.
B4.11. Conservación do patrimonio: arte do século XIX.	Bloque 5. A ruptura da tradición: a arte na primeira metade do século XX
Bloque 5. A ruptura da tradición: a arte na primeira metade do século XX	HAB5.1.1. Define o concepto de vangarda artística en relación co acelerado ritmo de cambios na sociedade da época e a liberdade creativa dos/das artistas iniciada na centuria anterior.
B5.1. O fenómeno das vangardas nas artes plásticas: Fauvismo, Cubismo, Futurismo, Expresionismo, pintura abstracta, Dadaísmo e Surrealismo.	HAB5.1.2. Describe a orixe e as características do Fauvismo.
	HAB5.1.3. Describe o proceso de xestación e as características do Cubismo, distinguindo entre o Cubismo analítico e o sintético.
	HAB5.1.4. Describe o ideario e os principios do futurismo.
	HAB5.1.5. Identifica os antecedentes do expresionismo no século XIX, explica as súas características xerais e especifica as diferenzas entre os grupos alemáns "A ponte" e "O xinete azul".
	HAB5.1.6. Describe o proceso de xestación e as características da pintura abstracta, distingue a vertente cromática e a xeométrica, e especifica algunhas das súas correntes máis significativas, como o Suprematismo ruso ou o Neoplasticismo.
	HAB5.1.7. Describe as características do Dadaísmo como actitude provocadora nun contexto de crise.
	HAB5.1.8. Explica a orixe, as características e os obxectivos do Surrealismo.
	HAB5.1.9. Explica a importancia dos pintores españois Picasso, Miró e Dalí no desenvolvemento das vangardas artísticas.
	HAB5.1.10. Explica a renovación temática, técnica e formal da escultura na primeira metade do século XX, distinguindo as obras relacionadas coas vangardas pictóricas e as que utilizan recursos ou linguaxes independentes.

	HAB5.2.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras: "A alegría de vivir", de Matisse; "As señoritas de Aviñón", "Retrato de Ambroise Vollard", "Natureza morta con cadeira de reixa de cana" e "Guernica", de Picasso; "A cidade que emerxe", de Boccioni; "O berro", de Munch; "A rúa", de Kirchner; "Lírica" e "Sobre branco II", de Kandinsky; "Cadrado negro", de Malevich; "Composición II", de Mondrian; "L.H.O.O.Q.", de Duchamp; "O elefante das Celebes", de Ernst; "A chave dos campos", de Magritte; "O entroido de Arlequín" e "Mulleres e paxaros á luz da lúa", de Miró; "O xogo lúgubre" e "A persistencia da memoria", de Dalí.
B5.2. Comentario de obras de arte: a plástica na primeira metade do século XX.	HAB5.2.2. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras escultóricas: "O profeta", de Gargallo; "Formas únicas de continuidade no espazo", de Boccioni; "Fonte", de Duchamp; "Muller peiteándose ante un espello", de Xulio González; "Mademoiselle Pogany I", de Brancusi; "Lagosta, nasa e cola de peixe", de Calder; "Figura reclinada", de Henry Moore.
	HAB5.3.1. Explica o proceso de configuración e os trazos esenciais do Movemento Moderno en arquitectura.
B5.3. Renovación da linguaxe arquitectónica: o funcionalismo do Movemento Moderno e a arquitectura orgánica.	HAB5.3.2. Especifica as achegas da arquitectura orgánica ao Movemento Moderno.
	HAB5.4.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras arquitectónicas: edificio da Bauhaus en Dessau (Alemaña), de Gropius; pavillón de Alemaña en Barcelona, de Mies van der Rohe; Vila Saboia en Poissy (Francia), de Le Corbusier; casa Kaufman (Casa da Cascada), de Frank Lloyd Wright.
B5.4. Comentario de obras de arte: arquitectura da primeira metade do século XX.	HAB5.5.1. Realiza un traballo de investigación sobre o Grupo de Artistas e Técnicos Españois Para o Progreso da Arquitectura Contemporánea (GATEPAC).

B5.5. Traballo de investigación en Historia da Arte.	HAB5.6.1. Selecciona unha obra arquitectónica, unha escultura ou unha pintura da primeira metade do século XX, das existentes en Galicia, e xustifica a súa elección.
B5.6. Conservación do patrimonio: arte do século XX.	Bloque 6. A universalización da arte desde a segunda metade do século XX
Bloque 6. A universalización da arte desde a segunda metade do século XX	HAB6.1.1. Explica o papel desempeñado no proceso de universalización da arte polos medios de comunicación de masas e as exposicións e feiras internacionais de arte.
B6.1. Predominio do Movemento Moderno ou Estilo Internacional en arquitectura. A arquitectura á marxe do estilo internacional: High Tech, arquitectura Posmoderna e Deconstrución.	HAB6.1.2. Explica as razóns do mantemento e a difusión internacional do Movemento Moderno en arquitectura.
	HAB6.1.3. Distingue e describe as características doutras tendencias arquitectónicas á marxe do Movemento Moderno ou Estilo Internacional, en particular a High Tech, a posmoderna e a deconstrución.
	HAB6.2.1. Identifica, analiza e comenta as seguintes obras: "Unité d'habitation" en Marsella, de Le Corbusier; edificio Seagram en Nova York, de M. van der Rohe e Philip Johnson; o museo Guggenheim de Nova York, de F. Lloyd Wright; a Casa da Ópera de Sydney, de J. Utzon; o centro Pompidou de París, de R. Piano e R. Rogers; o AT & T Building de Nova York, de Philip Johnson; o museo Guggenheim de Bilbao, de F. O. Gehry.
B6.2. Comentario de obras de arte: arquitectura desde a segunda metade do século XX.	HAB6.3.1. Explica e compara o Informalismo europeo e o Expresionismo abstracto norteamericano.
B6.3. Artes plásticas: das segundas vangardas á posmodernidade.	HAB6.3.2. Explica a abstracción postpictórica.
	HAB6.3.3. Explica o Minimalismo.
	HAB6.3.4. Explica a arte cinética e a Op-Art.
	HAB6.3.5. Explica a arte conceptual.
	HAB6.3.6. Explica a Arte Povera.
	HAB6.3.7. Distingue e explica algunhas das principais correntes figurativas: Pop-Art, Nova Figuración, Hiperrealismo.
	HAB6.3.8. Explica en que consisten as seguintes manifestacións de arte non duradeira: Happening, Body Art e Land Art.

	HAB6.3.9. Describe os formulacións xerais da posmodernidade, referida ás artes plásticas.
	HAB6.4.1. Identifica o autor e a corrente artística (non necesariamente o título), e analiza e comenta as seguintes obras: "Pintura" (Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía de Madrid), de Tapies; "Grito nº 7", de Antonio Saura; "One: number 31, 1950", de J. Pollock; "Ctesiphon III", de F. Stella; "Equivalente VIII", de Carl André; "Vega 200", de Vasarely; "Unha e tres cadeiras", de J. Kosuth; "Iglú con árbore", de Mario Merz; "Marilyn Monroe" (serigrafía de 1967), de A. Warhol; "O Papa que berra" (estudo a partir do retrato do Papa Inocencio X), de Francis Bacon; "A Gran Vía madrileña en 1974", de Antonio López.
B6.4. Comentario de obras de arte: a arte desde a segunda metade do século XX.	HAB6.5.1. Explica brevemente o desenvolvemento dos novos sistemas visuais e as características da súa linguaxe expresiva: fotografía, cartel, cine, cómic, producións televisivas, videoarte e arte por computador.
B6.5. Novos sistemas visuais: fotografía, cine e televisión, cartelismo e cómic. Combinación de linguaxes expresivas.	HAB6.6.1. Especifica as posibilidades que ofrecen as novas tecnoloxías para a creación artística e para a difusión da arte.
B6.6. Impacto das novas tecnoloxías na difusión e na creación artística.	HAB6.7.1. Define o concepto de cultura visual de masas, e describe os seus trazos esenciais.
B6.7. Arte e cultura visual de masas.	HAB6.7.2. Identifica a arte nos diferentes ámbitos da vida cotiá.
	HAB6.8.1. Explica a orixe do Patrimonio Mundial da UNESCO e os seus obxectivos.
B6.8. O patrimonio artístico como riqueza cultural. A preocupación pola súa conservación. A UNESCO.	HAB6.8.2. Realiza un traballo de investigación relacionado cos bens artísticos de España e de Galicia inscritos no catálogo do Patrimonio Mundial da UNESCO.
	Bloque 7. O vocabulario artístico
Bloque 7. O vocabulario artístico	HAB7.1.1. Utiliza con corrección a terminoloxía específica das artes en exposicións orais e escritas.
B7.1. Vocabulario artístico.	

CRITERIOS, ESTRATEXIAS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Con que temporalización se farán probas escritas?

Realizaranse dúas probas por trimestre, un control e un exame.

Como se cualificarán as probas, traballos individuais ou colectivos, traballos na libreta, observación.

Ponderación, redondeo,...

- a) Os controis e os exames seguiran o medelo de exame proposto pola CIUG.
- b) Os traballos deberán ser entregados a través da Aula Virtual e expostos oralmente.

Como se fai a media de cada unha das avaliacións? Ponderación, redondeo,...

A nota media de cada avaliación se realizará seguindo o seguinte baremo:

- a) Nota do Control: 30%.
- b) Nota dos Traballos entregados na Aula Virtual: 30%
 - a. Estes traballos teñen que ser entregados correctamente en tempo e forma para ter una nota positiva.
 - b. Os traballos plaxiados serán sancionados.
- c) Nota do Exame: 40%
 - a. Os contidos do exame poderán ser acumulativos, é decir, poden entrar contidos avaliados no control.
 - b. A nota mínima do exame ten que ser de 4 para facer media.

Se redondeará á alza a apartir do medio punto. O aprobado quedará no 4.5 e a Matricula de Honra no 9.5.

O alumnado que teña superado as tres avaliacións faráselle a media aritmética das tres avaliacións, redondeado o resultado ao número enteiro máis próximo.

Que aspectos se van valorar dentro da observación do traballo de aula?

Agradecemos a actitude positiva, a atención, a participación e, en definitiva, o traballo sistemático, pero non se valorará a nivel académico. O que se valoran son probas obxetivas, non as actitudes.

Como se recupera unha proba non superada?

Se recupera de maneira global e co correspondente Exame de Recuperación que abarcará toda a materia subdividida en avaliacións..

Como se recupera unha avaliación non superada?

No exame de recuperación de maio-xuño. O alumnado terá que recuperar soamente os cotidos teóricos das avaliación que teña suspensas.

A este exame tamén poderán concurrir os alumnos que desexen subir nota.

PROMOCIÓN

Promociona quen sace unha nota igual o supeor a 5 sobre 10.

METODOLOXÍA

Dada a situación provocada pola COVID19 marcamos tres posibles escenarios educativos:

- a) **Presencial:** Se realizará explicacións e postas en común utilizando os elementos de aula e respetando as limitacións que impón o protocolo Covid.
- b) **Semipresencial:** Se alternarán as dinámicas propostas no escenario presencial e se engadirán clases co CISCO.
- c) **Non presencial:** Se farán clases a remoto utilizando o CISCO.

Nos tres escenarios se entregarán a tarefas a través da Aula Virtual / GoogleClassroom e haberá unha interlocución fluida a través de vías telemáticas.